

Polazník

Noviny
obce Papradno

Ročník XX

2/2022

Dedina roka 2019

júl

Štvrťročník

Slovo starostu

Vážení spoluobčania, milí čitatelia!

Opäť spoločné chvíle?

Som rád, že sa nám rozbehli kultúrno-spoločenské akcie a môžeme sa konečne aj trošku zabaviť a vypnúť v spoločnosti ľudí, s ktorými sa cítime dobre. Pekné bolo nedeľné popoludnie venované deťom s ukážkou policajných psov a zásahom našich dobrovoľných hasičov, ako aj folklórne stretnutie „V srdci Javorníkovo“. Tu naši Podžiaranci oslávili 40. výročie založenia skupiny, kde im páni Karol Janas, primátor Považskej Bystrice a Igor Steiner, riaditeľ nemocnice odovzdali finančnú dotáciu od predsedu TSK p. Jaroslava Bašku ako darček na účasť na folklórnom festivale v chorvátskom meste Rijeka. Zvyšné náklady na cestu a ubytovanie dofinancujeme z nášho rozpočtu.

Stop novej bytovke

Vzhľadom k enormnému zdražovaniu stavebného materiálu a všetkého, dočasne pozastavujeme prípravu výstavby novej bytovky, nakoľko vzniknuté náklady musíme premietnuť do nájmu a dostali by sme sa na sumy, pri ktorých by sme mali problém bytovku obsadiť, a tým by vznikli problémy so splácaním úveru pre ŠFRB.

Musíme uvažovať

Opatrenia vlády sa negatívne odrážajú na chode obce. Veľmi rýchlo a bez nejakých odborných posúdení a dopadových štúdií sa menia podmienky. Samospráva hasila situáciu pri zlyhí rozhodnutiach počas hlavného testovania. Snažili sme sa vyjsť v ústrety aj počas očkovania, aby ľudia nemuseli cestovať za očkovaním v nádeji, že sa vláda spamätá, no tým ľuďom chýba zdravý sedliacky rozum a nevedia si vopred uvedomiť dopady a súvislosti svojich rozhodnutí a opatrení. Keď zoberú peniaze z rozpočtov obcí a dajú ich jednorázovo mladým rodinám, tak budúci rok budeme musieť zvýšiť poplatky v škôlke, škole, jedálni, lebo jednoducho nebudeme mať peniaze v rozpočte na dofinancovanie ako doteraz. Alebo nastúpiť na tú cestu, kam to nepriamo smerujú, a to je zvyšovanie daní za nehnuteľnosti.

Leto plné zážitkov

Tešíme sa na krásne letné, slnečné dni. Dni, ktoré by mali byť plné oddychu a odpočinku. Ale ako to už u Slovákov býva, veľa z nás bude dovolenkovať „na malte“. Aj na to je leto, aby sme si porobili, čo treba – pri dome, na záhrade, pri zavaraní.

Želáme vám, nech cez leto stretnete príjemných a zaujímavých ľudí, nech spoznáte miesta a mestá, na ktoré budete dlho v dobrom spomínať, nech sa pokoj a radosť, ktorý prináša spokojná duša, preniesie aj na vaše okolie.

Redakcia

V máji sa zástupcovia obce, poslanci a folklóristi zúčastnili slávnostného odovzdávania Európskej ceny obnovy dediny 2020 v rakúskom Hinterstedere, kde obec prebrala bronzovú cenu.

Júlové obmedzenia a opäť anonym

V najbližších dňoch bude čiastočne obmedzená premávka na úseku od strediska po most pri Raji, nakoľko sa začne výstavba chodníka. Začiatkom júla začneme tiež s výstavbou betónového základu a postupným transportom sochy Panny Márie na Holý vršek, a to aj napriek anonymu, ktorý dostal autor sochy Paľo Hikaník. Pisateľka anonymu opísala sochu ako obéznu a nie vhodnú na účel, na ktorý ju plánujeme použiť. Najradšej by som vám anonym zverejnil, nech sa pobavíte, ale aspoň citát, ktorý hovorí za všetko: „Najlepšie, keby ste sa Vy ukryli niekde za krík a vypočuli ste si tie názory ľudí, lebo do očí Vám pravdu nikto nepovie,“ – takto sa hovorí pravda do očí. Inak, ospravedlňujem sa autorke alebo autorovi anonymu, lebo som mu oprávil gramatické chyby. Osobne si myslím,

že autor nebýva v Považskej Bystrici, ako píše, a tento štýl vyjadrovania mi je známy. Dáme urobiť grafológiu písma a možno zistíme, odkiaľ vietor fúka a autor bude mať príležitosť povedať „pravdu do očí“. Socha je krásna a veľa ľudí ju obdivuje už teraz na mieste jej zroa a bude to krásne dielo. Určite sa anonym autora sochy dotkol, no má moju podporu a viem, že aj podporu pána farára, lebo sme to spolu preberali, a verím, že aj vás všetkých. Držím mu palce, aby svoje nadanie využíval aj naďalej a tešil nás ďalšími svojimi obdivuhodnými dielami. Slnečné dni a stúpajúce teploty nám signalizujú, že sa blíži čas dovoleniek a oddychu, na čo sa všetci tešíme. Prajem vám krásne dovolenky bez starostí a žiakom nezabudnuteľné prázdniny bez úrazov.

Ing. Roman Španihel

Upratovanie prírody

Aj tento rok sa občania všetkých vekových kategórií mohli zapojiť do čistenia obce pri príležitosti Dňa Zeme. Veríme, že túto možnosť využilo množstvo ľudí, ktorým nie je naša príroda ľahostajná. Dôkazom toho, že sa stále medzi nami nájdu ľudia, ktorí zdvihnú odhodnený sáčok, fľašu či zabudnutú plechovku, je aj Adam Bašo. Ten sa zapojil do čistenia obce a za svoju snahu bol odmenený. Teší nás, že mladí ľudia sa neboja ukázať, že im na Papradne záleží.

Pochod slobody

Okresná organizácia JDS Považská Bystrica v spolupráci so ZO JDS Papradno usporiadali v obci Papradno 10. mája 2022 2. ročník „Pochodu slobody“ a vzdali úctu padlým vojakom v druhej svetovej vojne. Stopäťdesiat účastníkov – seniorov z celého okresu, privítal predseda ZO JDS Alojz Španihel. Po ňom sa prítomným prihovoril starosta obce Roman Španihel a účastníkov pozdravil aj primátor Považskej Bystrice Karol Janas, ktorý poprial všetkým úspešný pochod s prežitím krásneho dňa v peknom prostredí obce Papradno. Trasa merala 8 600 metrov, štart a cieľ pochodu bol pred Obecným úradom v Papradne. V prvej časti trate sa účastníci mohli zastaviť na salaši u Hanky Beníkovej. Poskytla im nielen možnosť posedenia, ale aj občerstvenia, za čo jej patrí veľká vďaka.

Po odpočinkovej prestávke pochádzajúci pokračovali ku kaplnke, ktorá je postavená na hranici medzi obcami Papradno a Štiavnik. Na tomto mieste mala stanovisko zdravotná služba a kontrolná komisia. Odtiaľ už účastníci prechádzali krásnym prostredím na Vrchovej a vyznačenou trasou do miesta cieľu.

Pre účastníkov bol pripravený výborný guláš, občerstvenie a hudba.

Za pomoc pri organizovaní i za finančnú podporu ďakujeme starostovi obce Romanovi Španihelovi, Zuzke Burdejovej a zastupiteľstvu obce, ako aj primátorovi Pov. Bystrice Karolovi Janasovi. Nesmieme zabudnúť ani na členov našej základnej organizácie za dôsledný výkon práce, ktorá im bola zverená.

Výbor ZO JDS Papradno

Matričné okienko

Svadby

7. 4.

Tomáš Hažer
a Mária Paľagová

7. 5.

Jakub Hajčik
a Simona Zboranová

26. 5.

Peter Holínec
a Monika Zboranová

Diamantová svadba

5. 5.

Ľudovít Gáborik
a Vilma Pacúchová

* Víťame vás

Agáta Plšeková
Samuel Chudej
Linda Hároníková
Rebeka Bystrianska
Terézia Kardošová
Stela Grbálová

Zomreli

Rastislav Zabielny (1971)	13.3.
Kamila Cupanová (1949)	7.4.
Ján Zendeck (1949)	10.4.
Pavol Mikyta (1939)	17.4.
Kamila Kodčíková (1937)	23.4.
Tomáš Trúchlik (1933)	1.5.
Františka Šišťíková (1929)	12.5.
Peter Fujaš (1962)	23.5.
Ján Uhliar (1945)	29.5.
Anna Balušíková (1953)	1.6.
Marta Hrušková (1951) (r. Fujašová)	10.6.
Ján Balušik (1944)	21.6.

V marci 2022 odišla po 42 rokoch práce na Obecnom úrade v Papradne do dôchodku Anna Hromadíková. Vďaka za jej dlhoročnú prácu.

Lekáreň U Broja

v Považskej Bystrici ponúka bezplatné doručovanie liekov

**KAŽDÝ PONDELOK JAZDÍME SMER
JASENICA - STUPNÉ - BRVNIŠTE - PAPERADNO**

**VAŠA LEKÁREŇ
- U BROJA -**

Možnosti objednania:

- TELEFONICKY**
+421 911 320 684
- ONLINE**
www.lekarenebroja.sk
- E-MAILOM**
kontakt@lekarenebroja.sk

V našej obci

BOLO

10. apríla

Kvetná alebo palmová nedeľa sa slávi v nedeľu pred Veľkou nocou a je pripomienkou Ježišovho slávnostného príchodu do Jeruzalema. V Papradne sa s ňou spája aj jarmok, ktorý je jedným z prvých trhov v roku v rámci Slovenska.

Medovníky, hračky, medovina, kabáče či iné dobroty prilákali po dvoch rokoch prestávky veľké množstvo ľudí do priestorov pred budovou OÚ a školy.

15. apríla

Na Veľký piatok sa veriaci z Farnosti Papradno zúčastnili **krížovej cesty** cez obec. Jej prvé zastavenie bolo pri amfiteátri pri obecnom úrade a svoje završenie mala symbolicky pri kríži na cintoríne.

17. apríla

zorganizovali naši turisti tradičný **Veľkonočný výstup na Holý vršok**. Počasie turistom prialo. Výstupu sa zúčastnili dospelí aj deti v hojnom počte.

17. – 18. apríla

V nedeľu sa na Kolibe v Papradne začala **salašnicka sezóna** tradičnou ochutnávkou jahňacích špecialít.

24. apríla

Posledný aprílový víkend sa v Papradne niesol v znamení heligónky. Na 12. ročníku **Stretnutie heligonkárov** potešilo divákov viac ako 60 hudobníkov na tomto nástroji z blízkeho aj širokého okolia.

28. apríla

pripravilo Považské osvetové stredisko v spolupráci s obcou Papradno pripravilo v KD **regionálnu postupovú súťaž Morena, Morena** a prehliadku hudobného folklóru detí **Keď si ja zaspievam**. Deti z našej DFSk Podžiaranček sa umiestnili nasledovne: Zlaté pásmo s postupom do krajskej súťaže si vypsievala sólistka Alžbeta Cedzová, bronzové pásmo spevácke duo Veronika Černošiková a Lea Michaela Peřková, zlaté pásmo s postupom do krajskej súťaže spevácka skupina DFSk Podžiaranček. Zlaté pásmo s priamym postupom na celoštátnu súťaž vo Východnej získal sólista instrumentalista Samuel Klbník a strieborné

pásmo Tomáš Burdej.

V súťaži Morena, Morena bolo udelené zlaté pásmo DFSk Podžiaranček.

30. apríla

si vedenie obce a občania Papradna uctili položením kytice kvetov k pamätníku tých našich spoluobčanov, ktorých Nemci na konci II. svetovej vojny takmer upálili zaživa v humne na Košiaroch.

Za spevu FSk Podžiaran sme postavili pri kultúrnom dome **máj**.

1. mája

sa konala v našej farnosti **sviatosť birmovania**, ktorú prijalo 89 birmovancov z rúk generálneho vikára Mons. ThLic. Mareka Hriadela.

8. mája

sa v dopoludňajších hodinách uskutočnilo medzinárodné **stretnutie na Javorníku** – Stratenci. Položením vencov k pamätníku Tri kríže si prítomní pripomenuli výročie ukončenia II. svetovej vojny.

V tento deň popoludní naše ženy potešil hodnotný kultúrny program pri príležitosti **Dňa matiek**.

15. mája

pristúpili vo farskom kostole k prvému svätému prijímaniu deti z Papradna a Brvnišťa.

27. mája

oslávili zamestnanci M-Baru 10. výročie svojho pôsobenia v kultúrnom dome. Svojim priaznivcom ponúkali výborné občerstvenie a k príjemnému posedeniu si vypočuli aj gitarový koncert.

5. júna

deti oslávili **Medzinárodný deň detí**, viac na str. 11.

V slnečnú nedeľu naše deti oslávili svoj sviatok. Celé popoludnie sa zabávali a súťažili.

Opäť ich zaujali ukážky práce príslušníkov policajného zboru so služobnými psami, naši dobrovoľní hasiči predviedli ukážku požiarneho zásahu, hlavne chlapci si dôkladne poobzerali hasičské autá.

Deti dostali veľa sladkostí, odmiem, vyšantili sa v skákacom hrade, postretali obľúbené rozprávkové postavičky a využili obľúbenú službu – maľovanie na tvár a telo.

9. júna

sa v sobášnej miestnosti na obecnom úrade uskutočnilo uvítanie do života 22 detí narodených v roku 2021. Bolo pripravené malé občerstvenie, mamičkám kvietok a pre každé dieťa finančná hotovosť.

11. júna

sa v amfiteátri pri obecnom úrade uskutočnil 9. ročník folklórneho festivalu **V srdci Javorníkov** spojený s oslavou **40. výročia založenia FSk Podžiaran**.

Viac na str. 8.

18. júna

sa konal v KD **Koncert žiakov** Súkromnej základnej umeleckej školy STELLA – pobočka Papradno pod vedením Mgr. Juraja Šipeka. Deti úspešne prezentovali svoj talent, vytrvalosť, radosť z hudby a to, čo sa počas školského roka naučili.

18. júna

po dvoch rokoch zorganizovali členovia Klubu historických vozidiel Považie stretnutie zberateľov a milovníkov historických vozidiel **Veterán Tour Manín**. Jazdu ukončili v Papradne, kde ich okrem pohostenia čakalo veľa priaznivcov a obdivovate-

lov. Od obecného úradu potom pokračovali do hotela Podjavorník, kde boli ubytovaní. Vozidlá a posádky boli opäť fantastické.

19. júna

sa konal na Kolibe Papradno **2. ročník Detskej Považskej CYKLOLIGY 2022** – detské preteky na bicykloch. Každé súťažiacie dieťa dostalo odmenu. Okrem pretekov bol bohatý program pre všetkých – veľkých aj malých. Náladu návštevníkom spríjemnil DJ BO, bolo zabezpečené občerstvenie, chutný guláš, domáce výrobky, sladké aj slané koláčiky, cukrová vata a hlavné skákací hrad. Deti sa už tešia na budúcoročné podujatie.

BUDE

- Papradnianske hudobné leto
- Letné kino v amfiteátri
- Papradniansky bolceň
- Výstava ovocia a zeleniny
- Víkend poľovníckych špecialít
- Varenie guláša v Dallase

Termíny budú upresnené prostredníctvom plagátov a v miestnom rozhlase.

10 rokov M – Baru Papradno.

Uvítanie detí.

Oslavy na Stratenci.

Duchovné slovo

Milí čitatelia, drahí bratia a sestry, vážení spoluobčania!

Blíži sa leto. Leto mnohí z nás považujú za čas dovolení, čas oddychu. Pre mnohých leto znamená čas navštíviť cudzie kraje, pre iných je to oddych v záhradke pri vytrhávaní buriny, čas starostlivosti o rastliny, zavárania či spracovania ovocia pre chutné džemy, čas zberu a sušenia bylín na domáce liečivé čaje, možnože i chystania ovocia na výrobu niečoho dobrého na vy-pitie.

Ježišovi priatelia

Ježiš je nielen Bohom, ale aj človekom. Ako každý človek aj on potreboval oddych. Mal kamarátov. Medzi jeho dobrého priateľa patril Lazár so svojimi sestrami, ktorých pravidelne navštevoval. Preto sa niet čo čudovať, že jeho smrť ho zasiahla tak, že sa ponáhľal za ním, aby ho vzkriesil. Ježiš mal aj mnoho iných priateľov. Bol veľmi obľúbeným človekom – ľudia radi počúvali jeho príbehy a veľakrát žasli nad tým, čo učí (Mt 7,28).

Ježiš bol veľmi spoločenský človek. Čo-to precestoval. Takpovediac bol stále na cestách. V evanjeliách môžeme stále čítať, ako Ježiš putoval. A neputoval sám. Nasledovali ho viacerí. Kde prišiel, tam ho vítali. Mnohí poznali jeho povest', jeho meno skôr, ako prišiel do nejakej dediny. Ježiš musel byť veľmi zaujímavým vo svojej dobe.

Svadba

v Káne Galilejskej

Ježiš sa však aj rád zabával. Nebol to pochmúrny človek, ktorý kam prišiel, tam karhal a napomínal ľudí. Bol veselý, rád pomáhal. To mnohých priťahovalo. Viacero ľudí ho pozvalo k sebe domov na večeru. Raz Ježiša pozval jeden z jeho kamarátov na svadbu do Kány Galilejskej. Bola to dedina vzdialená zhruba 10 km od Nazareta. To je presne toľko ako od nášho kostola až do Podjavorníka ku kaplnke Panny Márie Lurdskej. Cesta pešo síce trvala dve hodiny, ale Ježiš išiel veľmi rád.

Svadba sa konala na tretí deň. Nevieme, ktorý tretí deň sa tým myslí. Evanjelista Ján nám však týmto naznačuje, že to bol deň teofánie, teda deň zjavenia sa Boha. Ježiš sa tu zjavuje ako Boh, Ten, ktorý má moc. Koná tu svoj prvý zázrak.

Musela to byť veľmi veselá svadba. Minulo sa všetko víno.

Ježiš videl, že vína už niet, avšak ticho sedí. Panna Mária vstáva a prosí Ježiša, aby niečo urobil. Ježiš jej odpovedá veľmi stroho: „Čo mňa a teba do toho, žena? Ešte neprišla moja hodina.“ (Jn 2,4) Ako môže niečo také svojej vlastnej matke povedať? Tej, ktorá sa za neho toľko obetovala? Mária však zostáva pokojná a vytrvalá. Pokoj, byť pokojný. Jedna z krásnych Máriiných vlastností.

Ježiš hovorí Márii, že ešte neprišiel jeho čas. Ježiš sa nikdy nerozhoduje podľa seba, ale vždy koná podľa Boha Otca. Ježiš nechcel odporovať svojej matke, len jej chcel naznačiť, že je to práve Boh, ktorý rozhoduje. Napriek tomu však vypočuje jej prosbu – modlitbu svojej matky, a koná zázrak: premieňa vodu na víno. Ježiš hľadá na naše prosby. Najmä na prosby, ktoré mu zveríme prostredníctvom Panny Márie. Ježiš vstane a premení až 520 litrov vína. To je dosť. Prečo tak veľa? Nebodaj rád pil? Boh je veľmi milostivý. Dáva nám viac, ako pýtame. O čokoľvek prosíme, to nám dá. A dá nám ešte viac.

Nemôžeme však čakať, že Ježiš sám od seba vstane a príde nás posilniť, aby nám mohol pomôcť. Boh nás do ničoho nenúti. Dal nám predsa slobodnú vôľu. Mária v skromnosti a v dôvere vstala a poprosila Ježiša o pomoc. Tak ako Mária i my by sme mali byť tými, čo vstávajú a idú za Ježišom. Mária sa nedá znechutiť tým, že vína už niet a zábava sa tak predčasne skončí. Mohla vstať a rozlúčiť sa. Mária myslí inak. Pokojne. Nedá sa rozladiť. Počas leta sme veľakrát na oslave. Veľakrát oslavy končia aj hádkou. Veľakrát sa snažíme pripraviť tú najlepšiu oslavu do detailov prepracovanú, ale skončí to inak, ako sme si predstavovali a naplánovali. Nezabúdajme aj počas oddychu na Ježiša. Oslavujme, ale oslavujme s Ježišom. Nezabudnime prísť za Ježišom. Potom môžeme ďalej pokračovať v oslave doma. Tak ako svadba pokračovala ďalšie dni. Prázdniny nie sú oddychom od „náboženských povinností.“ Nezabudnime nie na oddych bez Ježiša, ale myslíme na oddych s Ježišom.

Ježiš počas svojho života na zemi prikazuje svojim dvanástim učeníkom: „K pohanom nezabúčujte a do samarijských

Kaplnka U Harváňko (Podjavorník).

miest nevchádzajte.“ (Mt 10,5) Prečo to hovorí? Veď sám bol niekoľkokrát na večeri u pohanov. Ježiš tým myslí niečo iné. Nezabávajme sa ako pohanovia. Všetko s mierou. Nezabudnime na správanie sa počas týchto dní oddychu. Slušne. Pokojne. Tak ako Mária s Ježišom. Aj Ježiš sa zabával, aj pil. Ale s mierou. Mária sa zas nedala znechutiť. Verila anjelovi, ktorý jej pred rokmi zvestoval, že počne Božieho Syna. Prijala to. Prijala každé Ježišovo slovo. Aj také, pri ktorom by sa mnohí z nás urazili a odišli. Ona však čakala. Správajme sa ako kresťania – tí, ktorí nasledujú Krista.

Ježišovo zmrŕtychvstanie

Ježiš urobil mnoho dobrého. Nakoniec však z lásky k nám skončil na kríži. Obetoval sa za nás. Nezostal len pri slovách, ktoré hlásal. Bol rozhodný a pravdivý. Ježišovo telo po jeho ukrižovaní ležalo tri dni v hrobe. Aj Ježiš potreboval oddych. Po svojom zmrŕtychvstávaní však stáva, zjavuje sa učeníkom a robí ešte veľa iného (Jn 21,25), ako hovorí evanjelista Ján, nebolo by „dosť miesta na knihy, ktoré by bolo treba napísať.“ Ježiš vstáva z mŕtvych a koná, koná ešte mnoho skutkov. Jeho smrťou sa nič nekončí. Prázdniny nie sú od toho, že si „dáme pauzu od Boha.“ Prázdniny majú slúžiť pre oddych s Bohom. „Quo vadis, Domine? – Kam kráčaš, Pane?“ Týmto slovom oslovil Peter na svojom úteku z Ríma Ježiša. Ísť oddychovať s Bohom. Všetko robiť s Bohom.

Príklad Panny Márie

Panna Mária nasledovala Ježišov príklad. Ježiša spolu s inými pochovala a neskôr ho videla i ako zmŕtychvstalého. Panna Mária splnila svoju misiu. Mohla ísť oddychovať, prípadne ju mo-

hol Ježiš ihneď vziať do neba. Bola predsa Nepoškvrnená. Panna Mária však zostáva na zemi: v tichosti a pracovitosti bdie nad cirkvou v jej začiatkoch. Panna Mária učí a hovorí o Ježišovi, stará sa o apoštolov, zúčastňuje sa prvých koncilov – stretnutí apoštolov. Zostáva činná aj v starobe. Slúži až do konca. Boh ju za jej zásluhy odmeňuje – jej telo je vzaté do neba. Ján vidí ženu odetú slnkom, pod jej nohami mesiac a na jej hlave veniec z dvanástich hviezd (Zjv 12,1). Panna Mária je vyzdvihnutá medzi anjelské zbory a spoločne s Kristom dosiahla večné víťazstvo. Vezmime si príklad z Panny Márie, ktorá prijíma Božiu vôľu a plní všetko, čo jej Ježiš prikáže. Nebojme sa požiadať Pannu Máriu o pomoc. Naši predkovia sa tiež nebáli. Koľko len kaplniek a krížov má Papradno? Pri cestách, v hlbokých lesoch alebo studničkách sa nachádza mnoho krížov, obrázkov či kaplniek, ktoré sú svedkom viery našich predkov. Cestou na bačov alebo z bačova sa nezabúdalo na Boha, ľudia sa pri nich pristavili, aby načerpali nové sily, a na nepatrnú chvíľu si oddýchlí. Ľudia nezabúdali – s Božou pomocou ide všetko ľahšie. Panna Mária bola a vždy aj je prítomná v našej farnosti. Ešte i dnes sa nájdú takí, ktorí nezabúdajú, ktorí začínajú a končia prácu či oddych s Bohom. Prechádzať okolo vyzdobeného kríža či kaplnky, pri ktorom svieti svetlo, je nádherný moment.

Nech nám je Panna Mária spolu s Ježišom vzorom slušnej zábavy a oddychu. Nech s požehnaním našej Matky a jej Syna začneme toto leto. Modlím sa za vás a vyprosujem vám skrze Pannu Máriu pokojné a Bohom požehnané leto.

Mgr. Martin Hruška

Pán Boh zaplat' za vašu službu

Pani Emília Hřebíčková sa mnohým z nás nerozlučiteľne spája s našim kostolom. Svojou službou prispievala ku kráse liturgie i Božieho chrámu a vykonávala ju trpezlivo, ochotne, skromne a s láskou desiatky rokov. Nakoľko v tomto roku túto službu ukončila, chceme sa jej úprimne poďakovať a želáme jej veľa Božích milostí a požehnaní, ako aj pevné zdravie do ďalších dní.

Sviatosť birmovania

V nedeľu 1.5. sa v našej farnosti konala sviatosť birmovania, ktorú prijalo 89 birmovancov z rúk generálneho vikára Mons. ThLic. Mareka Hriadela.

Farská charita v Papradne opäť veľmi pekne ďakuje ľuďom, ktorí sa zapojili do potravinovej zbierky v predajniach Coop Jednota Papradno. Vybieralo sa veľké množstvo potravín a pracích a čistiacich prostriedkov, ktoré tak pomôžu ľuďom v núdzi. Táto zbierka svedčí o tom, že máme obrovské srdcia a myslíme na iných. V tejto dobe čoraz viac vystupuje do popredia princíp solidarity, ktorý hovorí, že všetci nesieme zodpovednosť jeden za druhého. Sme radi, že aj takáto zbierka, cieľom ktorej je zabezpečenie základných ľudských potrieb, bola prijatá s nadšením a ochotou pomôcť.

Ďakujeme, že pomáhate spolu s nami a meníte túto spoločnosť v lepšiu, berúc do úvahy myšlienku: „Človek nežije iba z lásky, ktorú prijíma, ale hlavne z tej, ktorú daruje.“ Matka Tereza
Ďakujeme i vedeniu a zamestnancom Coop Jednota, bez ktorých by sa táto zbierka neuskutočnila.

Farská charita Papradno

eRko bude pôsobiť aj v Papradne

V nedeľu 12.6.2022 sa vo farskej záhrade konala prezentácia eRka - Hnutia kresťanských spoločenstiev detí. Základom činnosti hnutia je pravidelná mimoškolská práca s deťmi v malých spoločenstvách, ktorú zabezpečujú vyškolení dobrovoľníci.

Pre deti bol pripravený program zameraný na život hendikepovaných, kde si mohli deti vyskúšať rôzne aktivity, ktoré simulovali život ľudí s nejakým telesným postihnutím. Cieľom bolo poukázať na to, že i medzi nami žijú takíto ľudia a že je potrebné ich prijať, povzbudiť a začleniť medzi seba. Na záver si deti zaspievali, zatancovali a predniesli modlitbu. Domov odchádzali spokojné a veríme, že o hodnotnú skúsenosť bohatšie. Od septembra tohto roka budú eRko stretnutia u nás vo farnosti pravidelné pre deti 1.-3. ročníka ZŠ a prihlasovanie bude prebiehať počas letných mesiacov. Všetky informácie k prihlasovaniu budú sprostredkované cez farské oznamy a na nástenke v kostole.

Veronika Krátka

Burza oblečenia sa ešte otvorí

V jarných mesiacoch sa v bývalej hornej materskej škole organizovala Burza oblečenia. Záujem o ňu bol mimoriadny. Pripraviť, prebrať a porozkladať prinesené oblečenie je časovo náročné, ale vďaka ochotným ženám zvládnuté vždy veľmi dobre. Nakoľko sa burza uskutočňuje v zatiaľ nevyužívaných priestoroch škôlky, môže sa konať častejšie. V tomto roku sa plánuje zber oblečenia v septembri, a tak následne by mohla opäť otvoriť svoje brány pre širokú verejnosť v dňoch 29.9. – 1.10.2022. O presnom termíne budete včas informovaní.

15. mája pristúpili deti z Papradna a Brvništa vo farskom kostole k prvému svätému prijímaniu.

Najznámejšie rody v Papradne

Šaržik

Meno Mikuláš Šardík sa dostalo do zoznamu poddaných v roku 1770. V roku 1855 sa spomína Štefan Šardík a býva v dome č. 402. V roku 1874 žijú v Koštiaľovciach hoštáku Štefan Šardík a Juraj Šardzík. Šardíkovci bývali pôvodne v Suchej – Podžiarom. Zo Suchej pochádzal aj povestný zbojník Štefan Šardík – Mičko. Neokrúdal pánov, ale chudobných, blízkych aj ďalších susedov. Raz, keď v noci niesol vrece ukradnutých zemiakov, počkali si na neho neznámi ľudia a v tmavej noci na mieste zvanom Ľapatovie vršiek ho kôľmi na smrť dobili. Ostatní dvaja účastníci krádeže (jeden z osady Bučkové a Mičkova dcéra Mária) utiekli. To sa stalo dávno, ešte za Rakúsko-Uhorska. Zabitého Mička i s vrecom zemiakov vozili žandári hore-

Zľava Karol Šardzík s manželkou Kamilou Cigánikovou. Sprava Milan Šardzík.

Papradna v roku 1916 uvedené mená Filip Šardzík a Jozef Šardzík. Podľa M. Michalíkovej-Šardíkovej sa zo Suchej niektorí Šardíkovci presťahovali do osady Podžiar. Tu sú po 2. svetovej

vojne na trvalý pobyt zapísaní Adam Šaržik a Ján Šaržik. Boli to len menovci v žiadnom príbuzenskom vzťahu.

Spomínaný Filip Šardzík zo Suchej bol ženatý trikrát. V každom manželstve sa mu narodili dve deti, ale budeme uvádzať len synov. S prvou ženou Teréziou Harišovou mal syna Františka, s druhou ženou Teréziou Daničkovou syna Filipa a s treťou ženou Agnešou Šimaríkovou syna Adama. František (1894 – 1957) z prvého manželstva sa oženil do Papradne. S Máriou Mikudíkovou mali tieto deti – Jozefa, Karola, Viliama, Ľudovíta a Matildu. Filip (1901 – 1984) z druhého manželstva so svojou ženou Agnešou Jurčíkovou bývali na Křžli a tu vychovali dvoch synov - Jozefa a Milana. Adam (1913 – 2000) z tretieho manželstva a Mária Jurkemíková zostali Podžiarom. Nemali žiadneho syna, len šesť dcér.

Františkov syn Jozef zomrel mladý. S Kristínou Hrnčíkovou mali len jednu dcéru Martu, ktorá sa vydala do Čiech. Tu zomrela mladá, ale pochovaná je v Papradne. Z Jozefových súrodencov žili v Papradne ešte Viliam s Helenou Zábajníkovou a deťmi (Ľubomír, Alena, Pavol, Zuzana), Matilda, ktorá sama vychovávala dcéru Janu, a Karol s rodinou. V súčasnosti z tejto rozvetvanej rodiny po Františko-

vi nájdeme u nás už len Kamilu Cigánikovú, Karolovu ženu, ich dcéru a syna Marka s rodinou. Títo Šaržikovci po Františkovi sú zapisovaní ako Šardzíkovi. Filipov syn Milan sa z Křžle presťahoval do Papradne. S manželkou Františkou Janičkovou mali dve dcéry. Soňa je vydatá v Považskej Bystrici a Ľuba má trvalý pobyt zapísaný v Papradne. Zo šiestich Adamových dcér len dve bývali v Papradne – Helena, v. Macháčová, a Alena, v. Eldešová. Ani jedna už nežije. Dcéra Marta sa aj s manželom Gašparom Michalíkom z Podžiaru presťahovali do Pov. Bystrice.

Ján Šaržik – Putaj (1895 – 1979) bol synom Antónie Šardíkovej. Tí, ktorí si ho pamätajú, potvrdia, že svojím výzorom bol neprehliadnuteľný. Na svoju dobu bol pomerne vzdelaný. Zo Sudet a z Francie si priniesol viaceré odrody ovocných stromov, ktoré sa mu darilo, aj v takej n. v. ako je Podžiar, úspešne pestovať. Patril medzi našich najlepších ovocinárov. Jeho ďalšou záľubou bolo vyhľadávanie samorostov, ktoré pod jeho rukami dostávali rôzne tvary a podoby. Oženil sa s Annou Jurkemíkovou-Orságovou, s ktorou mali tieto deti – Jána, Máriu, Františka, Antona, Daniela, Ambróza, Ľudmilu a Vilmu. Ján, Mária a Daniel boli slobodní a zostali Podžiarom. Postihnutý Daniel zomrel mladý a v zime v roku 2002 našli Jána, ktorý sa vracal z dediny, zamrznutého. Dcéry Ľudmila, v. Jurčíková, a Vilma, v. Holienčíková, sa presťahovali do dediny. František s Katarínou Šamajovou odišli do Čiech a Ambróz sa oženil do Jasenice. V Papradne zostal len syn Anton s manželkou Hedvigou Hromadíkovou. Zomrel v roku 2007, ale jeho synovia Dušan a Ľubomír žijú so svojimi rodinami v RD, ktorý postavil. V Papradne bývajú aj dve Vilmine dcéry Božena a Anna, ale po Ľudmile tu nezostal nikto.

Šramčík

Šramčíkovci patria v Papradne medzi mladšie rody. Dostali sa k nám až niekedy po roku 1800. Spomínajú sa v roku 1855, kedy vlastnia tri domy – Juraj Šramčík dom č. 133 a dom č. 381, Adam Šramčík dom č. 382. V roku 1874 bývali v Koštiaľovciach hoštáku: Adam Šramčík Kadlec, Adam Šramčík, Štefan a Ondrej Šramčík a Valent Šramčík. Šramčíkovci bývali v dedine, v osade Podžiar a Suchá, v osade Lazy i v osade U Plešivov. K ich prezývкам patrili Šramčík – Pepáň

Synovia Františka Šardzika s manželkami. Sprava Karol a Viliam.

dolu po dedine, aby sa ľudia na neho chodili dívať. Sršník, ktorý mal bačov vo Veľkom Jastrabí U Sršňvo, spoznal, že tie zemiaky sú jeho, a vraj vykrikoval: „Vedz sú to moje zemáky.“ Žandári Sršníka – Kaprálika zaistili a obvinili z vraždy: „Keď sú zemiaky tvoje, ty si ho zabil.“ Odsúdili ho, aj keď sa k vražde nepriznal, a dlhé roky sedel nevinný v žalári. V dedine sa povrávalo, že Mička nezabil Sršník, ale Šk...j. Rod Šaržíkovcov trvá u nás dodnes. Má dve vetvy: Šaržik – Putaj a Šardzík – Mičko. Niektorí z nich si ponechali pôvodný názov Šardzík. Meno prešlo svojím vývojom: Šardík – Šardzík – Šaržik. (Podľa Š. Meliša)

Aj dnes sú niektoré rodiny zapisované ako Šaržikovci, iné Šardzíkovi. Pravdepodobne to súvisí s dávnejšou minulosťou, kedy boli v zozname obyvateľov

Ján Šaržik – Putaj

Putaj z Podžiaru na hubách

a Šramčik – Ivlulík. Toto meno k nám prišlo asi z Nemecka. Pôvodný tvar Šram sa zmenil na Šramko a potom na Šramčik. Meno Schram je v Nemecku veľmi rozšírené. (Podľa Š. Meliša) Štefan Šramčik Pepáň pochádzal z osady Lazy. Tu mal trvalý pobyt zapísaný ešte aj po 2. svetovej vojne. Veľmi skoro ovdovel, a tak svoje malé deti vychová-

val – nevychoval sám, preto mu najmladšiu dcéru zobrali na adopciu. Dve dcéry – Alžbeta, v. Turičiková, a Kamila, v. Holienčiková, bývali v Papradne, tretia Viera ešte ako slobodná odišla. Ján Šramčik Ivlulík – partizán a odbojár, bol politicky činný aj po vojne. V Papradne zriadil mliekareň a pri svojom bačove v Lazoch – U Ivlulíka založil prosperujúci ovocný sad. Potom, ako sa v 50-tych rokoch vysadila Morská aj okolité pasienky a roličky, vyrastený les záhradu pri bačove zatienil a stromy prestali rodiť. Po Jánovi Ivlulíkovi nezostal v Papradne nikto. Dve dcéry sa vydali preč a syn Milan sa presťahoval do Považskej Bystrice. Chalupu v Lazoch prestaval na chatu, ale po jeho smrti nemala o ňu rodina záujem. Kúpil ju Jozef Knapo a ešte skôr než chata zmenil majiteľa aj murovaný dom v Papradne.

K ďalším Šramčikom v Papradne patrili Karol Šramčik (1912 – 1980), syn Jozefa a Františky Trúchlikovej. S Františkou Ganádikovou mali dcéru Helenu a syna Stanislava. Helena, v. Žilinciková, aj Stanislav s Lu-

bou Hroškovou žijú v Papradne. Ostatní Šramčikovci – Daniel, Jozef, Štefan, Vincent a Paulína, ktorí žili v Papradne, boli vlastní súrodenci. Ich rodičmi boli Ján Šramčik (1899 – 1960) a Mária Šimaríková. Daniel, ktorý zomrel až v roku 2021, vychoval s Paulínou Akajíkovou dve deti – Mira a Boženu. 87-ročný Jozef zomrel v roku 2017. S Máriou Kolkusovou mali len štyri dcéry – Emíliu, Evu, Máriu a Danielu. Po Vincentovi a Kamile Macháčovej z Grúnika žije v Papradne slobodný syn Ján, tiež dcéry Oľga, v. Klabníková, a Helena, v. Zboranová. Ako prvý z bratov zomrel Štefan, v roku 1970. Deti Kamila, Anna a Anton z Papradna odišli a jeho žena Helena Macháčová zomrela v domove. Najviac detí vychovávala Paulína, a to sama – Dušana, Miloša, Pavla, Martu a Jána. Všetky žili mimo, no v súčasnosti sa do Papradna vrátil vnuk s rodinou.

Šmulík

Toto meno nie je u nás dávno, ale trvá dodnes. V roku 1874 sa vo Vaškoviech grunte spomína Juraj Šmulík, v Maruškoviech grunte Ondrej a Pavel Šmulík. (Podľa Š. Meliša)

Ondrej Šmulík, predchodca dnešných Šmulíkovcov v Papradne, bol ženatý dvakrát. S prvou ženou Máriou Portášikovou mal troch synov – Ignáca, Juraja a tretí sa vystaňoval do Ameriky. Ignác aj Juraj bývali v Papradne. Ignác (1914 – 1990) a Katarína Vaštíková mali dve dcéry – Emíliu a Máriu a syna Karola. Emília už zomrela, ale v Papradne žije dcéra Marcela, druhá dcéra odišla do Anglicka, kde sa aj vydala. Karol s rodinou žije v Papradne. Z detí Juraja Šmulíka a Júlie Bundzíkovej – Ladislav, Jozef, Marian a Ján, už nie je v Papradne nikto.

Druhou ženou Ondreja Šmulíka bola Katarína Balušíková. S ňou mal dvoch synov – Františka a Jozefa. V rodine Františka (1924 – 1990) a Františky Balušíkovej sa narodilo osem detí – Vlasta, v. Pilátiková, Eva (zomrela mladá), Stano (manž. Ema Šamajová), Oľga, Štefan (žije v Kanade), Pavol (ženatý v Brvništi) a Peter (v Papradne). Františkov brat Jozef zomrel v roku 2006 slobodný a bezdetný.

Šušolík, Šimarík

Tieto dve mená sa z Papradna vytratili. Šimarík len nedávno, ale Šušolík už dávnejšie. A pritom rod Šušolík je jeden z najstarších rodov u nás. Už v

roku 1616 sa v Brvništi spomína na valach Susol. V roku 1770 sú v Papradne zapísaní Štefan Šušolík a Ondrej Šušolík. V roku 1874 býva v Kubičkoviech grunte Filip Šušolík Kondrk. Kedysi mali aj Šušoloviech grunt. Zachovali sa po nich aj niektoré názvy, napr. Šušolová – bývalá rofa v Koškovci, a les Šušolov v Medvedí.

Meno Šimarík nebolo u nás veľmi rozšírené. V roku 1855 sa spomína Štefan Šimarík. V roku 1874 sú v Dorkoviech grunte zapísaní Peter Šimarík a Štefan Šimarík. Mali aj svoju osadu v Suchej, zvanú U Šimarvo. Tu bývali trvale, teda po celý rok. Táto po 2. svetovej vojne zanikla. Drevené chalupy popadali a zhnili. Pôvodný tvar priezviska bol Šimar. (Podľa Š. Meliša)

Šimaríkovci pochádzali zo Suchej. Posledným Šimaríkom, ktorý tu žil, bol Štefan Šimarík (1878 – 1962). Jeho rodičmi boli Štefan a Karolína Lapúniková. S Máriou Šramčikovou mali len jednu dcéru Júliu. Tá sa vydala za Tomáša Hroška a zo Suchej sa odsťahovala. Štefanova žena Mária bola dcérou Juraja Šramčika a Františky Harišovej. Šramčikovci a Harišovci mali v Suchej tiež svoje osady, kde bývali trvale. Mužov Šimaríkov sa asi rodilo menej ako dcér. Lebo Šimarík, ako ich volali, sa často spomínajú v iných osadách i v Papradne. Napr. Eva Šimaríková, v. za Jozefa Hrebičika, sa dostala na Mäčiarovú, Antónia Šimaríková, v. za Štefana Lališa, žila v Malom Jastrabí – U Lališov, Paulína Šimaríková, v. za Ignáta Santusa, bývala v Papradne a ďalšia Šimarika sa vydala za Ondreja Hariša na Bučkové. Spomínali sme aj Agnešu Šimaríkovú, v. za Filipa Šardzika, a Máriu Šimaríkovú, v. za Jána Šramčika.

Prvými obyvateľmi Mäčiarovej boli bratanci Jozef a Juraj Hrebičikovci. K menu Hrebičik pribudli čoskoro ďalšie, medzi nimi aj Šimarík, ktorý sa sem priženil. Mäčiarová už nemá dávno stálych obyvateľov, ale k posledným z nich patrili Vendelín Šimarík (1914 – 1987), syn Jozefa Šimaríka a Márie Hrebičikovej. S Kristínou Majšíkovou mali dve deti, syna Jaroslava a dcéru Kamilu. Súrodenci žili už v dedine, ale obaja zomreli slobodní a bezdetní. Kamila v roku 2005 a Jaroslav v roku 2012. Ich smrťou sa z Papradna meno Šimarík vytratilo.

Magdaléna a Ambro Balušík

Vincent Šramčik

Čože je to štyridsiatka?

Veselo ten náš rok pokračuje. Šnúru nahrávania sme zavýšili natočením zvykoslovného pásma Šibačiar pre týždenník Slovenka. Vďaka patrí FS Považan, že práve oni nás odporučili, aby sme spolu s nimi natáčali v Historickej škole v Brvništi zvyky a tance nášho regiónu. Budú odvysielané v rámci Dňa kroja, ktorý bude tento rok 1. septembra. A tak po troch rokoch naše kroky opäť budú viesť do Banskej Bystrice. Veď práve na Radvanskom jarmoku vyhlásili, že to naše legendárne Papradno získalo titul Dedina roka 2019. Aj krásny článok s ešte krajším titulkom o nás v Slovenke napísali. Poklady spod Javorníkov. Tak sa hádam to, o čo sa najviac snažíme, teda uchovanie našich zvykov a tradícií, opäť bude prezentovať pred celým Slovenskom.

Konečne sme sa tento rok dočkali aj tradičných vystúpení. Či už pri stavaní mája, pri príležitosti Dňa matiek, na chvíľu sme zavítali aj do Domova dôchodcov, no sme veľmi radi, že sme mohli aj na birmovke či prvom svätom prijímaní zaspievať. Vtedy jeden kamarát povedal, že už vie, prečo kostol potrebuje vymaľovať. Lebo keď v ňom Papradňani zaspievajú, hneď omietka opadáva. No, neviem, či má pravdu. Ale isté je, že ľudia v ňom od nepamätí práve takto z plných pľúc radi spievali. A verím, že ešte dlho budú, aby sa to naše tradičné zachovalo aj tam. Naše cesty viedli v máji, aj keď len v malom počte, na európske finále súťaže Dedina roka v Hinterstodere. Bol to neskutočný zážitok. A Papradno sa ani tam nestratilo. Pri našom prezentačnom stánku sa zastavovalo mnoho zástupcov iných súťažiacich dedín, niektorým náš spev až slzy do očí vohnal. Tak sme sa spriatelili, že som mala pocit, že pri vyhlásení našej dedinky sme mali väčší potlesk ako víťazná dedina. Možno som zaujatá, ale podľa mňa bolo práve Papradno to naj.

Tento rok sa konečne rozbehli aj súťaže. Síce len pre deti, ale ani tam sme sa nenechali zahanbiť. Z regionálneho kola do krajského postúpilo až päť súťažných čísiel. O tom, že sa ani v Zemianskych Kostofanoch

nestratili, svedčia ich výsledky. FSk Podžiaran mala prvýkrát svoje zastúpenie. Ako sólista inštrumentalista získal Samko Klabník zlaté pásmo s priamym postupom na celoštátnu súťaž, ktorá bude tento rok počas FF Východná. Dokonca sme mali zastúpenie aj v kategórii ľudové hudby. Síce v takom menšom zoskupení (heligónka, husle), no z hľadiska vývoja je práve takéto zoskupenie typické pre určité obdobie. Samko Klabník s Jankou Mahútovou nacvičili piesne podľa starej nahrávky a sme veľmi radi, že tak obnovili aj takúto tradíciu. Na krajskej súťaži získali bronzové pásmo. Za DFSk Podžiaranček získala zlaté pásmo Alžbetka Cezová ako sólistka speváčka, dievčenská spevácka skupina si vyspievala strieborné pásmo. Rovnaké ocenenie získali aj so zvykoslovným pásmom Uže popolodňi, uže od večera. Srdečne im blahoželáme a Samkovi držíme palce na celoštátnej súťaži.

Po štyroch rokoch sa konala celoslovenská etnologická súťaž Mjartanovo Sebedražie. Súťažné práce hodnotila známa etnologička Katarína Nádaská a tiež zástupcovia Filozofickej fakulty v Nitre. Možno ani neviete, ale v roku 2018 získala publikácia Ottitá potitá v kategórii laickí výskumníci najvyššie ocenenie – cenu Jána Mjartana. Tento rok boli do súťaže prihlásené publikácie Autentické hodnoty v Javorníkoch ukryté – druhé doplnené vydanie a Spolnica, krúpná, dokopy a iné papradňanské dobroty a tiež naše dvoj-CD Omelinky. A práve Omelinky získali cenu poroty. Teší nás, že papradňanské piesne, zvyky a hovorené slovo má svojich obdivovateľov na celom Slovensku.

A čo na záver? Spomienky na oslavu nášho 40. výročia budú ešte asi dlho medzi nami rezonovať. Ťažko povedať, čo bolo naj. Počasie sme si asi vymodlili. A to, že festival trval do nočných hodín, malo svoje čaro. Vďaka účinkujúcim – Jožkovi Podočkoví a FSk Bukoviny z Brvništa, FSk Javorníček z Hvozdnice, MSSk Škrupinka z Trenčína, FS Považan z Považskej Bystrice a deťom z Podžiarančeka sme spoločne prežili nezabudnuteľný

V srdci Javorníkovo.

večer. A hádam sme vás spevom a scénkou aj my potešili (*L'ala, kolko mládcenovo máme, čo aj na vohľady mvohli isc*) Aj Tónka sme prekvapili a potešili, keď sme ho ocenili titulom zaslúžený umelec, no aj špeciálnou cenou – preletom ponad alpy (*po našej diany*), čo sme hneď aj zrealizovali. Sme radi, že máme takýchto kamarátov, ktorí vedia naozaj potešiť. Keď *mládcenci* zo Škrupinky vyšli na pódium, toľko radosti a dobrej nálady s nimi prišlo! Ich sa dá pozeráť a počúvať naozaj vždy a stále. Zažili sme aj niečo netradičné – školu tanca. Musím sa priznať, že som nečakala, že sa až toľkí zapoja. O to s väčšou radosťou som pozerala, ako to všetkým ide. Považan vygradoval svojím vystúpením celý program, a tak sme s dobrým pocitom a úsmevom na tvári mohli ukončiť deviaty ročník našich jánenských slávností. Podujatie bolo realizované v rámci projektu Spevy a tance spod Javorníkov – V srdci Javorníkovo a Folklorňa Lysá. Projekt z verejných zdrojov podporil Fond na podporu umenia.

Ďakujeme všetkým kamarátom a podporovateľom, že nám prišli pri tejto príležitosti zavinšovať. Sme vďační, že tými najväčšími fanúšikmi ste práve vy, čo čítate tieto riadky. Ďakujeme, že nám už toľko rokov držíte palce a stále máte chuť si s nami zaspievať Papradno, Papradno. Ďakujeme aj nášmu starostovi Romanovi, Zuzke, všetkým poslancom (aj za fantastickú tortu, ktorú dali našej Inke upieť), Považskému osvetovému stredisku v Považskej Bystrici – hlavne Danke Čižmarovej a Danke Mahútovej, riaditeľke ZŠ s MŠ Papradno Helene Janasovej, že nám všetky tie roky pomáhajú a myslia na nás. Veď aj vďaka projektu,

ktorý podala obec Papradno, sa Podžiaran už o pár dní vyberie reprezentovať Slovensko na festival do Rijeky v Chorvátsku. Ďakujeme aj našej členke Hanke Beníkovej a jej bratovi Vladovi Hromadíkovi, že nám už toľko rokov pomáhajú nielen pri tomto festivale. A mohla by som menovať aj ďalších a ďalších. Sme radi, že vás máme.

Oslava našej štyridsiatky bola aj v inom výnimočná. Keďže si i my Podžiaranci tíme kresťanské tradície a radi spievame aj naše „koscelové“, rozhodli sme sa pri tejto príležitosti natočiť CD práve s týmito piesňami. Lepšie povedané dvoj-CD. Veríme, že tak ako sú tieto piesne pokladom pre nás, budú pokladom aj pre ďalšie generácie. Veľká vďaka patrí nášmu pánkovi Marcinovi, ktorý si ctí rovnako ako aj my návrat ku koreňom, z ktorých sme vzišli. Jeho zásluhou spievame na svätých omšiach, vďaka nemu vzniklo aj toto dvoj-CD. V mnohom je výnimočné. Či už svojím obalom, ktorý kreslila Katka Zduričniková, alebo potlačou CD, ba i názvom: Matka volá – *naše koscelové*. Výnimočné je aj v tom, že si na ňom môžeme vypočuť hlas a povzbudivé slovo nášho pántka. A práve on ho posvätil v nedeľu pri svätej omši. Bol to neskutočný zážitok! Myslím, že ani jedno oko nezostalo suché. Plakali sme od radosti, že náš pántko zostáva u nás. Plakali sme, keď sme CD so spevom niesli pred oltár a pántko hovoril, aké je výnimočné a že sú to NAŠE koscelové. Plakali sme aj vtedy, keď sa na záver ľudia pridali k nám a zaspievali tie, čo najradšej spievame. A mnohí si poplakali aj vtedy, keď piesne z CD počúvali a spomínali alebo spievali spolu s nami.

Veru, nezabudnuteľná je a bude

tá naša štyridsiatka. Ale – čože je to štyridsiatka? V živote človeka možno vek tak akurát. No v živote nejakého kolektívu je to už krásne číslo. Nie všade ľudia dokážu takto fungovať. A práve my tu a teraz najviac vidíme, ako sa krása našich piesní a zvykov postupne predáva zo staršej generácie na tú mladšiu. Za ten čas, čo som vedúcou Podžiaranu, sme sa rozlúčili s mnohými členmi. Každý jeden v nás zanechal množstvo spomienok, ale odovzdal nám aj kus tradícií nášho malebného Papradna. A práve tí starší postupne „vychovali“ mladších, aby to naše bohatstvo s nimi nezaničlo, ale pokračovalo ďalej. Za posledné roky sa k nám postupne pridávajú mladší, ktorí už majú v Podžiarane svoje pevné miesto a svojím talentom a láskou k folklóru nás obohacujú.

Za tých 11 rokov som si všimla niekoľko veľkých zmien. Nielen po speváckej stránke, že sme sa postupne vyspievali o dva tóny vyššie. Zmena je hlavne v tom, ako vnímame piesne. Že sú to naše tradície, a práve tie potrebujeme zachovať. Ľudia by sa hádam aj nahnevali, keby sme na vystúpení spievali len iné a naše „cahavé by sme nezapralli“. Začali sme si vážiť to, čo máme. Už nepoviem, keď aj iné kolektívy spievajú piesne ako i my, že nám ich ukradli. Veď kto dnes vie s istotou povedať, odkiaľ sú? Ľudia chodili za robotami, všade sa spievalo, tak si pieseň, ktorá sa im páčila, prispôbili na taký spôsob spevu, ako je u nich doma typický. A zrazu jedna pieseň s krásnymi variantmi sa spieva po celom Slovensku aj na Morave. Tak aj my už teraz povieme, že u nás sa táto pieseň spievala takto. A ešte jedno sa zmenilo. Že medzi seba „púšťame“ tých mladších. Ba čo viac, každý má svoje pevné miesto. Za 40 rokov získali Podžiaranci

množstvo ocenení. Možno sa občas zdá, že hovoríme hlavne o tých, ktoré máme za posledných 11 rokov, no o tých starších vieme len vďaka zápisom alebo spomienkam Gašpara Michalíka, Paľka Máčka či Betky Hanajíkovej. Na celoštátne súťaže sme cestovali v rokoch 2013, 2015, 2016, 2018, 2019 a získali sme 1 bronzové, 3 strieborné a 5 zlatých pásiem a 2 tituly LAUREÁT (ženská spevácka skupina v roku 2016 a Dara Hikaníková a Ema Šmulíková v roku 2019). Vystupovali sme na mnohých festivaloch, vydali sme 3 publikácie a 5 CD. Vystupovali sme v mnohých televíziách aj v slovenskom rozhlase. Vzniklo veľa zvykoslovných pásiem či dokumentov. Vďaka vám sme sa prespievali do finále folklórnej šou Zem spieva, získali sme ocenenie od Trenčianskeho samosprávneho kraja aj Národného osvetového centra. Je nám veľkou ctou, že sme na pozvanie Betky Lukáčovej spievali na Grand Prix Svetozára Stračinu a tiež v prekrásnom programe Zvon Adi Jagerovej. Každoročne máme hlavne u nás množstvo vystúpení. Aj spoločné fašiangové masky mávame, Ondrejovské hody sa bez špeciálnej scény už nezaobídu. Založili sme tradíciu jánskych slávností V srdci Javorníkovo aj vianočný koncert Od Betléma ňedaľeko. Vďaka rôznym projektom sme rozšírili krojovú a nástrojovú základňu. Možno som aj na niečo zabudla, ale za tých posledných 11 rokov sme toho veľa zažili, povymýšľali.

Som rada, že mám okolo seba toľko skvelých ľudí, s ktorými tvoríme veľkú folklórnu rodinu. Ďakujem všetkým mojim Podžiarancom aj našim rodinám za každý spoločne strávený deň. A že ich bude ešte veľa, v to pevne verím.

Lenka Jandušíková

Európska dedina roka 2020.

Javorinka nám bude chýbať

Martou a Zdenka Žilinčíkovcov poznajú určite všetci, ktorí milujú Javorníky a ktorí sa popri turistike, cykloturistike, hubárčení, chatárení, po zbere čačarvodék radi zastavili v ich obchode Javorinka Podjavníkom. Nielenže sa tu mohli občerstviť, ale všetkých potešila aj príjemná až domácka atmosféra, ktorú manželia vedeli vytvoriť. Po 30 rokoch práce si však treba aj oddýchnuť, a tak od januára 2022 Javorinka osirela. Jej majitelia odišli na zaslúžený oddych.

Manželka Žilinčíkovci odkúpili od Jednoty obchod s potravinami Podjavníkom v roku 1991 a od roku 1992 otvorili jeho prevádzku. V tom čase bolo Podjavníkom do 50 stálych obyvateľov, a tak všetci privítali, že si majú kde kúpiť najskôr len základné potraviny. Postupne sa obchod rozširoval nielen o sortiment, ale rozšíril sa aj o bufet. V začiatkoch jeho prevádzky obchod slúžil osadníkom aj ako volebná miestnosť, chodili si tam po poštu, zatelefonovať a Zdenko s Martou im vybavovali i rôzne úradne záležitosti v obci, za čo si ich domáci obľúbili a boli im veľmi vďační. A manželka Žilinčíkovci obyvateľov Podjavníka za tie roky považovali za svojich blízkych a ďakujú im za dobrú spoluprácu a spolužitie.

Počas 30-tich rokov sa stali zákazníkmi rozrástli o cyklistov, turistov, lyžiarov a samozrejme, obchod využívali aj chatári. Všetci títo sa tu radi zastavili na kávu, čaj, pivo, nanuky a v zimnej lyžiarskej sezóne na teplú polievku a občerstvenie. S mnohými sa aj bližšie spoznali a zostali priateľmi.

Zdenko a Marta neskôr rozšírili obchod o príjemnú miestnosť s krbom, kde sa poriadali rodinné oslavy, posedenia i svadby. Svojmu zariadeniu venovali všetok svoj čas a sily, čo bolo určite náročné. Nemohli si vždy povedať po ôsmich odpracovaných hodinách – koniec, padla. My, ktorí ich poznáme a pri svojich

potulkách sme radi využívali ich služby, sme vždy ocenili, že sme sa mali kde občerstviť, a to často nielen na tele, ale aj príjemným rozhovorom s nimi.

Zážitkov bolo za tie roky veľa a ako spomína pani Marta, väčšina z nich bola príjemná a veselá. Ich častými a milými návštevníkmi boli deti zo Základnej aj materskej školy z Papradna, ako aj učiteľia tejto školy. Javorinku často navštevovali

naši dôchodcovia, turisti, mobilní klienti Domova sociálnych služieb v Papradne i zamestnanci OÚ Papradno. Manželka si na všetkých radi spomínajú a touto cestou ďakujú vedeniu OÚ za dobrú vzájomnú spoluprácu. Za nás, ktorí sme sa tu radi zastavili, chcem povedať, že sme sa tu cítili ako jedna veľká rodina, že pri každej jednej návšteve už pri vchode sme cítili príjemnú atmosféru a pohodu, ktoré tu bývali. Rada spomínam na predvianočné návštevy, kedy bolo v bufete menej ľudí, a tak sme sa mohli s Martou a Zdenkom porozprávať, pospomínať a užiť si predvianočný čas. Jeden z Podjavníčanov, ktorý tu prežil mladosť, ale už roky býva mimo, vravieva, že Javorinka, to je jeho cvikačka. Keď sa vracia niekedy na víkend alebo na dlhší čas do svojho rodiska, aby si tu oddýchol a nabral sil, vždy sa tu zastaví na kávu a až potom ide do svojej chalupy. Pri odchode z Podjavníka si znova cvikne kávu u Žilinčíkovcov. Je to preňho akýsi rituál, ktorý dodržiava už dlhé roky.

V mene veľkej turistickej a cyklistickej rodiny by sme chceli manželom Žilinčíkovcom poďakovať za všetky tie roky práce a hlavne za to, že vytvorili v Papradne miesto, kde sa ľudia radi zastavovali a oddychovali.

Želáme im, aby si v zdraví užívali ešte dlhé roky oddychu.

Ako sa chlapec koscom stal

Vonku voňalo leto. Chlapec to však vtedy ešte nevnímal. Boli to prirodzené vône, ktoré si neuvedomoval. Všade naokolo voňali dozreté trávy horských lúk. Kde-tu už voňalo pokosené seno. Pri troške predstavivosti malo vôňu výberového čaju z ďalekých čajových plantáží. S ničím nezameniteľnou charakteristickou vôňou tu voňal aj čerstvý maštaľný hnoj. Nikdy potom nikde na svete nevoňal lepšie. Nad tým všetkým voňali hory. Vône Maslíkova sa miešali s vôňami Borovičia, Slimákova a Bučníka. A do toho voňal zurkot rezkého speneného potoka s hlaváčmi a mereskami a jeho zvuk znel ako permanentne elektricky poháňaná fontánka.

Dialo sa niečo nezvyklé. Gazda ráno nakoval najkratšiu polmetrovú kosu, ktorú predtým obradne vybral spoza krokvy na povale chalupy. Klepot špičky kladivka o kováciu babku znel železným tónom krátkej kosi a prekával sa s kohútom, akoby obaja ohlasovali nový deň. Predtým gazda pouťieral z kosi olejový film a nános prachu, ktorý sa tam za dlhé roky usadil. Teraz zhládval malé kosisko. Za tie roky zabudol, kde ho odložil. Prekotal všetky pajty. Skontroloval ostrešia na chlieve aj na humne. Prezrel polešenie na chlieve aj všetky skuly na mlatovni. Nakoniec ho našiel zapichnuté medzi stenovými trámami v stodole, dômyselne ukryté pred slnkom aj dažďom, kde roky čakalo na svoju príležitosť. Chlapec po celý čas hľadal s ním. V tomto období všetko robili spolu. Aj keď chlapec sa len prizeral a motkal okolo, bolo to akosi samozrejme, že ho brával ku každej robote. Teraz, keď založil železnú obrúčku a dreveným klinom upevnil kosu na kosisko, chlapcovi svietili oči. Chlapec sa veľmi tešil na túto chvíľu. Aj on bude kosiť! Gazda si všimol plamienky v jeho očiach. „No prišiel tvoj čas,“ povedal mu, „toto ťa ešte naučím.“ Chlapec bol veľmi natešený. Aj on už konečne bude ako jeho starší bratia. Obaja kosili ako malí páňboškovia. A on ich veľmi obdivoval. Keď kosili, neostalo po nich ani stebelko trávy. A tie široké zákosy! Nikto v okolí také nedával. A ako vedeli ostriť kosu oslou! Aj on veľmi chcel ovládať toto umenie. Obaja pyšne kráčali kopanou cestou smerom na najrovnejšiu lúku, ktorú volali Rovanika. Gazda pyšný, že mu dorástol ďalší kosiec, ktorému môže odovzdať toto umenie. Chlapec pyšný, že už je naozajstný chlap, čo už bude kosiť a nielen roztriasať

nakosené radky trávy. Každým krokom obidvom hrkotali osly v šúboch. Gazda mal na remeni starý dedičný šúb z volského rohu, ktorý vraj ešte jeho dedo kúpil na jarmoku v Bytči. Chlapec si za opaskom obdivoval novučičký biely plechový šúb, z ktorého trčala kamenná osla funglovka, ktoré boli len a len jeho ostričské náčinie. „Kosu musíš mať vždy otočenú k nebu, aby si nezranil ani seba, ani nikoho iného,“ poučal idúcky gazda. Na Rovanike chytili spoločne kosisko do rúk a gazda viedol chlapcove ruky v zákose. „Pätku musíš tlačiť k zemi a špičku jemne dvíhať od zeme. A pomaly, rovnomerne potiahneš kosu po tráve do oblúka. Nerozháňaj sa nasilu. Kos s citom. Pomaly a s citom tú trávu odkos. Hraj sa aj s kosou, aj s trávou. Ber to tak, akoby si trávu hladkal. Neber si široký zákos. A neber si veľa trávy na kosu.“ Keď takto kosili spolu, chlapča bolo vo vytržení. Šak je to aké ľahké! Šak tá kosa kosí sama! Už chápem, prečo to tým mojím bratom išlo tak ľahko! Lebo kosa kosí sama! „No, vyskúšaj sám,“ povedal nakoniec gazda. Jasné! Veď ja to už viem! Chlapec sa rozohnal a celou silou zapichol špic do zeme. Gazda sa akoby náhodou práve pozeral na Vášok oproti, že už aj tam sú trávy súce na kosenie. Chlapec chytró vytrhol špic zo zeme a rozohnal sa ešte silnejšie. A špic zapichol ešte hlbšie do zeme. Zapichol ho tak silno, že mu ho musel pomôcť vytrhnúť gazda. „To nič, to je v poriadku, ja som sa to kedysi učil presne rovnako,“ upokojoval ho. „Ešte veľakrát zapichneš špicu do zeme. Aj pri kosení, aj v živote...“ Toho leta chlapec toho ešte veľa nenakosil. Keď sa vybral kosiť spolu s bratmi, stále ho obkážali a brali jeho zákos do svojho.

Až ho to prestalo baviť. „Ja sa to nikdy nenaučím!“ lamentoval. „Ale naučíš, len buď trpezlivý a veľmi sa nerozháňaj.“ Keď po nejakom čase chlapča chytilo kosecký rytmus, zostávali v jeho zákose nedokosené byľky trávy a musel svoj zákos opakovane dokášať. Keď už kosil celkom obstojne, našiel kosou každý krtinec a bolo treba kosu poostriť. Už sa mu zdalo, že aj ostrí celkom dobre, keď tu zrazu šmyk! Naraz bola kosa v prste! Poobzeral sa ukradomky naokolo, či ho bratia nevidia. Úchytom priložil na ranu psí jazyk, zaviazal kapesníkom a tváril sa, že sa nič nestalo. Aj keď rana po kose štípala jak šľak, nepriznal sa. Ešte šťastie, že porezanie nebolo hlboké a dalo sa to utuľtať. V ďalšie leto bolo jeho kosenie zas o niečo lepšie. A na tretí rok

už bol z neho ozajstný kosiec, čo vydržal svojim tempom kosiť s bratmi aj niekoľko hodín v kuse. Gazda chorľavel. Jeho zákosy boli čoraz užšie a rozmachy kosou menej razantné. Keď chlapec videl, ako gazda upadá, raz v dobrej viere navrhol, aby už nehospodárili a aby kravičku predali. Gazda reagoval podráždene, akoby si do osieho hniezda popichal: „Hja, keď vy by ste všetko hneď len stokanili!!!“ A tak v dobách, keď na Šamajských lúkach už takmer nikto nekosiť, bolo po niekoľko rokov za vlahých letných večerov vídať kosiť pokašliavajúceho starca a nedospelého chlapca, ktorý sa snažil zberať jeho nedokončené zákosy, aby mu vrátil ten pomyselný groš, ktorý mu gazda kedysi, keď ho naučil kosiť, požičal...
J.Trulík

Štafeta odovzdaná

Titul Dedina roka 2019 obci Papradno už nikto nevezme. Prináleží jej ako víťazovi 10. ročníka tejto súťaže. Súťaž prezentuje úspechy, výnimočnosť slovenskej dediny a tvorivej práce jej predstaviteľov a obyvateľov na rozvoji ich domova a povzbudzuje ich do ďalších aktivít. Zdôrazňuje tradície a rozmanitosť kultúry a krajiny vidieckych regiónov, poukazuje na snahu slovenských dedín priblížiť sa procesu rozvoja obcí na európskej úrovni so zachovaním tváre a duše slovenskej dediny. V roku 2021 sa súťaž konala opäť. V piatok 6. mája symbolickú štafetu odovzdal starosta obce Papradno aktuálnemu víťazovi súťaže – Kláštoru pod Znievom, ktorému želáme veľa úspechov pri prezentovaní Slovenska na európskej úrovni.

DEŇ DETÍ

Obec Papradno v spolupráci so ZŠ s MŠ, ZRŠ a DHZ zorganizovala 5. júna pred amfiteátrom a školou Deň detí.

Celé popoludnie sa deti zabávali a súťažili. Opäť ich zaujali ukážky práce príslušníkov policajného zboru so služobnými psami. Naši dobrovoľní hasiči ukážkou požiarneho zásahu zaujali najmä chlapcov. Tí si dôkladne poobzerali hasičské autá. Deti dostali veľa sladkostí, odmien, vyšantili sa v skákacom hrade, postretali obľúbené rozprávkové postavičky a užili si maľovanie na tvár a telo.

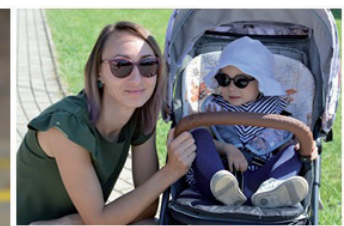

Dni plné zážitkov v materskej škole

Deti si v poslednom období v materskej škole užili veľa pekných, zábavných, ale aj poučných aktivít a predstavení. Navštívili žiakov 1. ročníka ZŠ, knižnicu, Izbu tradícií v našej základnej škole aj historickú školu v Brvništi. Porozprávali sa so spisovateľkou Máriou Gáboríkovou, ktorá deťom čítala úryvky zo svojich knižiek. Zaujímavé boli aj divadelné predstavenia O pyšnej Dorotke, Povolania, Dvaja kominári a Dobrý deň, pán učiteľ. Najviac však deti zaujal Zahrajko. Svojím temperamentom rozšantil doslova celú materskú školu. Najväčší sviatok detí MDD škôlkari oslavovali dvakrát. Raz na školskom dvore s maskotmi Lapková patrola a druhýkrát sa dvor zmenil na rozprávkový les, kedy sa učiteľky obliekli za rozprávkové bytosti a deti plnili rôzne úlohy. Odmenou im boli turistické ruksaky so sladkosťami a zmrzlina, ktorú všetkým deťom venoval pán Murc. Farmár z Trenčianskych Miec doviezol k deťom svoje domáce zvieratá, porozprával, ako sa o ne stará, čo všetko potrebujú, aký je život na farme. Deti sovičkovej triedy navštívili Apidomček pani Tarožikovej. Zaujímavosťou pre ne bolo bezpečne sledovať včely, dozvedeli sa niečo o ich živote, o výrobe medu, poležali si v domčeku a počúvali zvuky, ktoré vydávajú včielky v úli.

Na záver školského roka si deti vyskúšali, aké je to spať v materskej škole nielen popoludní, ale aj v noci. Pani učiteľky sa ich snažili unaviť, aby dobre zaspinkali. Vymysleli pre ne prechádzku na Kolibu, jazdu na koňoch, hľadanie pokladu večer s baterkami podľa indícií. Deti, ktoré odchádzajú do 1. ročníka, sa rozlúčili 29. júna so svojou škôlkou v kultúrnom dome spolu so svojimi rodičmi. Milí naši už skoro školáci, prajeme vám veľa šťastia na ďalšej ceste vzdelávania, ktorá je dlhá a náročná. Spomínajte na svoju prvú školu s úsmevom a nech sa vám v živote darí!

kolektív MŠ

ZŠ s MŠ Papradno

Dni, ktoré si každoročne pripomínáme

Deň patriaci ženám

V druhú májovú nedeľu sme si hodnotným kultúrnym programom, ktorý pripravili deti z MŠ, ZUŠ pod vedením Mgr. J. Šipeka, deti z DFSK Podžiaranček a FSK Podžiaran, pripomenuli Deň matiek. Naše mamy, mamičky či babičky si našu pozornosť určite zaslúžia nielen v tento jediný deň v roku, ale každý deň. Všetci určite dobre vieme prečo. A tak, milé mamy a babky, žite s nami v zdraví a v pohode ešte dlhé, dlhé roky.

Spoznávate svoju mamu v niektorých nižšie uvedených výrokochoch?

- Počítam do troch!
- Čo reveš? Mám ti streliť, aby si mal dôvod?
- Prečo? Pretože som to povedala!
- Prečo? Pretože som tvoja mama!
- Keby ti povedali, aby si vyskočil z okna, vyskočíš?
- Zjedz to! Čo by za to dali deti v Afrike!
- Nerev, lebo ti ešte pridám!
- Najprv povinnosť, potom zábava!
- Mňa nezaujímá, akú známku dostali ostatní!
- Keby si poslušol, nič by sa ti nestalo!
- Keď ti jednu strelím, stena ti dá druhú!
- Kým to nezješ, od toho stola nevstaneš!
- A ty si čo myslíš, že ja kradnem?
- Povedala som to raz a nebudem to opakovať!
- S kým ideš, kam ideš, kedy prídeš?

Deň včiel

Deti mali možnosť sa o včelách dozvedieť kopec nových informácií. Spomínali sme si vývin včely, život v úli, úžitok včiel pre človeka a svet. Nezabudli sme ani na med, sviečky z včelieho vosku či propolis. Na záver žiaci usúdili, že včely sú veľmi usilovné a majú náročnú prácu, preto si ich ako ľudia musíme viac vážiť a chrániť.

Deň vody

Koncom marca sme v našej škole oslavovali Svetový deň vody. V tomto duchu sa niesol celý deň, počas ktorého si žiaci rôznymi aktivitami pripomenuli, aká je táto vzácna tekutina pre naše životy dôležitá a nenahraditeľná.

Ôsmačka úspešná v súťaži angličtiny

Žiaci našej školy sa tento rok opäť prihlásili do medzinárodnej súťaže v anglickom jazyku – ENGLISH-HSTAR.

33 žiakov 5. – 9. ročníka písalo testy podľa úrovne daného ročníka a žiaci, ktorí dosiahli 80 % a viac, získali diplom so zlatou medailou.

Najúspešnejšou z našej školy bola ôsmačka Šárka Bašteková, ktorej sa podarilo napísať test na 97 %.

Najúspešnejší riešitelia nad 90 %: Tomáš Hroško a Samuel Šamaj z 8. ročníka – 94 %,

Nela Chrapková z 5. roč. a Vivien Chudejová zo 6. roč. – 93 %,

Peter Šamaj z 8. ročníka – 92 %,

Lukáš Gugh z 5. ročníka – 91 %,

Eva Zboranová z 5. ročníka – 90 %.

Pevne dúfam, že takéto vysoké skóre motivuje aj ostatných žiakov a budúci rok sa ich do súťaže v ANJ zapojí ešte viac.

Deň Zeme

Aj naša škola sa v apríli zapojila do aktivít súvisiacich s ochranou našej planéty, a to špeciálne v deň, kedy si celosvetovo pripomínáme Deň Zeme. Žiaci prvého stupňa najprv absolvovali rôzne aktivity zamerané na danú tému. Následne, uvedomujúc si zhoršujúcu sa ekologickú situáciu na svete, sme aj my priložili ruku k dielu a zbieraním odpadkov sme skráslili okolie našej školy. Odmenou pre deti nebol iba dobrý pocit z dobre odvedenej práce a krajšieho prostredia, ale aj opekané špekáčiky a slaninka, ktoré si vychutnávali na školskom dvore. Krásny deň zavŕšili športové aktivity, z ktorých najľákavejšou bolo preťahovanie sa lanom. Veríme, že deťom v pamäti utkvie nielen zážitok z tohto dňa, ale aj snaha o udržanie krajšieho a čistejšieho životného prostredia. Žiaci druhého stupňa sa v piatok 27. apríla taktiež zaoberali aktuálnymi ekologickými problémami. Rátali svoju ekologickú stopu, pozreli si dokumentárny film o dopadoch klimatickej krízy na Slovensko a diskutovali o tom, ako prispieť k šetreniu životného prostredia a prírodných zdrojov. V areáli školy vysadili rôzne druhy stromčekov a kríkov, vyčistili okolie školy a slávnostný deň žiaci zakončili skvelou opekačkou.

Deň mlieka

Na našej škole sme si v máji pripomenuli Svetový deň mlieka. Naším dňom nás sprevádzala hlavná hrdinka – kravička Elička. Hravou formou i spevom a tancom deťom bližšie priblížila informácie o ceste mlieka, jeho spracúvaní a mliečnych výrobkoch. Dôležité bolo aj upovedomiť deti o živinách a vitamínoch, ktoré mlieko obsahuje, a prečo je dôležité ho pravidelne piť. Riešili rôzne triedne aktivity zamerané na mlieko a mliečne výrobky a vychutnávali si mliečnu desiatu. Veríme, že sa v ich jedálničku bude mlieko a jeho výrobky vyskytovať po dnešnom dni častejšie.

Anglický týždeň s Kanadčanom Kylom

Druhý júnový týždeň bol pre našich deviatakov výnimočný. V rámci vyučovania mali jedinečnú príležitosť využiť svoje znalosti z anglického jazyka. Šesť hodín denne sa snažili rozprávať po anglicky a odbúrať jazykovú bariéru. Museli sa sami dorozumieť, sami si poradiť a porozumieť tomu, čo im lektor hovoril, a takisto aj reagovať a odpovedať na jeho otázky. Rozlúčiť sa nebolo jednoduché. Kanadčan Kyle bol veľmi priateľský a usmievavý, žiakov si dokázal hneď získať. Podľa jeho slov je Papradno jedna z najkrajších obcí, akú kedy videl, a prial by si, aby bola bližšie k jeho domovu. Každému odporúča, aby ju aspoň raz navštívil. Možno sa sem ešte jedného dňa vráti. Dvere našej školy budú preňho vždy otvorené.

Exkurzia vo hviezdárni

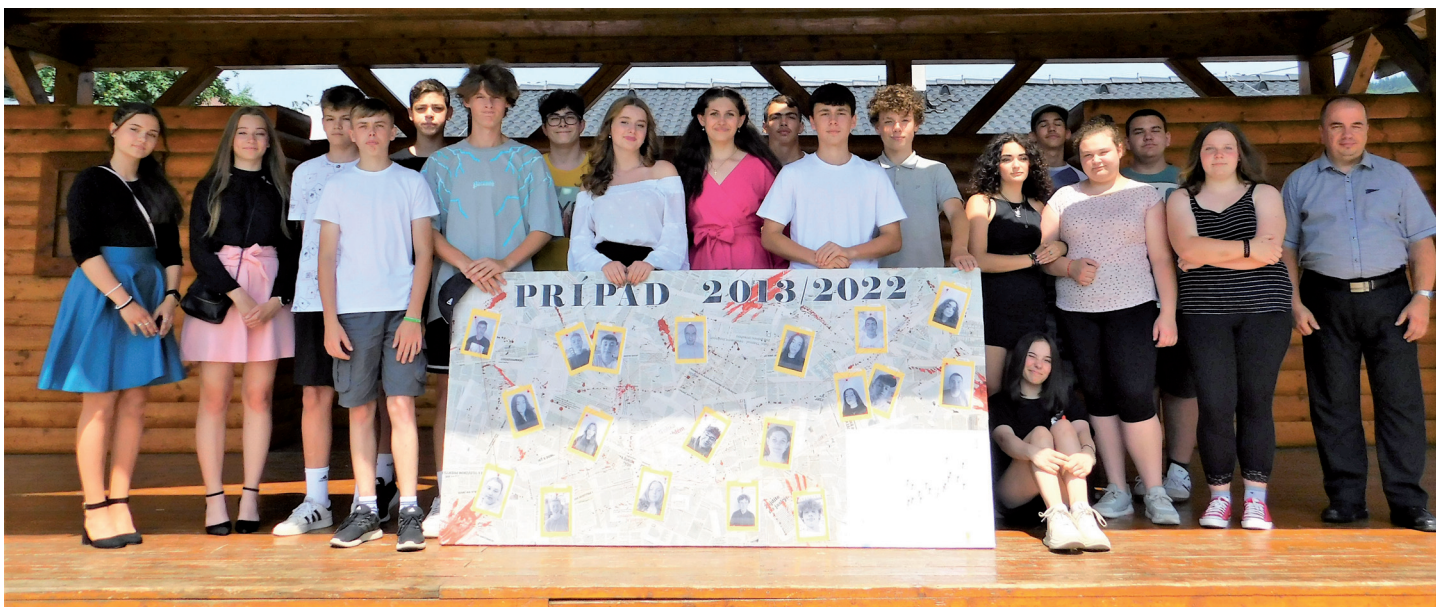
So žiakmi 2. stupňa sme sa v máji vybrali na exkurziu do Hvezdárne a planetária M. R. Štefánika v Hlohovci. Videli sme, ako vyzeral prvý teleskop, pozorovali sme planéty našej slnečnej sústavy, obdivovali sme Mesiac a jeho povrch, ale aj zvieratníkové súhvezdia, ktorých názvy pochádzajú z gréckej mytológie. Cez gigantické teleskopy a hviezdárske ďalekohľady sme mali možnosť uvidieť Slnko i škrvny na jeho povrchu. Žiakov najviac zaujala 3D laserová svetelná šou, pri ktorej mali pocit, že sú jej súčasťou.

Čestné uznanie starostu obce Papradno bolo tento rok udelené žiačke 9. ročníka Simone Gardianovej za vzorné správanie, úspešnú reprezentáciu školy a obce v celoslovenských súťažiach, výborný prospech a vynikajúci prístup k práci na vyučovaní počas rokov 2013 – 2022.

Naši slávici

V máji sa v Považskej Bystrici uskutočnilo okresné kolo spevackej súťaže Slávik Slovenska 2022 v speve slovenských ľudových piesní. Našu školu tu reprezentovali dve dievčatá - v I. kategórii žiačka druhého ročníka Sarka Gavrila a v II. kategórii žiačka 5. ročníka Peťka Bandúrová. Obidve dievčatá svoje piesne zaspievali veľmi pekne a medzi silnou konkurenciou sa vôbec nestratili. Peťka vo svojej kategórii získala krásne 3. miesto - GRATULUJEME! Dievčatám ďakujeme za dôkladnú prípravu na túto súťaž a úspešnú reprezentáciu našej školy a tešíme sa na ich ďalšie spevacké úspechy.

Absolventi 9. ročníka s triednym učiteľom Jurajom Šipekom.

Futbalový turnaj Memoriál Jozefa Váchalíka

V sobotu 25. júna 2022 usporiadala na futbalovom ihrisku Luhy Papradno Telovýchovná jednota Žiar Papradno za výdatnej pomoci sponzorov jubilejný X. ročník Memoriálu Jozefa Váchalíka, ktorého si pred podujatím uctili položením kytice kvetov na jeho hrob zástupcovia klubu a niektorí hráči.

O slávnostný výkop Memoriálu sa postarali bývalí hráči Papradna Pavol Zdurjenčík a Pavol Hároník. Za slnečného počasia a hlasného povzbudzovania okolo 400 fanúšikov sa odohrali nasledovné zápasy: O 14,00 starí páni TJ Žiar Papradno a starí páni TJ Slovan Brvnište. Zvíťazilo Brvnište 5:3. O 16,00 prípravka mix TJ Slovan Brvnište proti TJ Družstevník Šebeštanová – nerozhodne 5:5. O 17,00 muži TJ Žiar Papradno a TJ Slovan Brvnište tiež nerozhodne 1:1.

Hlavný zápas mužov Papradna a Brvništa sa začal minútou ticha za Jozefa Váchalíka, čím mu hráči a diváci vzdali hold za jeho dlhoročný prínos a rozvoj futbalu v obci. Zápas sa hral vo vysokom tempe a vysokom nasadení. Takýto futbal by sme si priali vidieť na našom ihrisku každú nedeľu. Zápas s prehľadom rozhodovala rozhodcovská trojica: Zdenko Zboran, Patrik Papuča a Branislav Mihálik. Okrem futbalu si prítomní vychutnali výborný guláš, ktorý navarili členovia Poľovníckeho združenia Papradno Miroslav, František a Ivan. Dali si vychladené pivko či kofolu a deti sa potešili sladkostiam i možnosťou vyšantiť sa v dvoch nafukovacích skákacích hradoch. Cez prestávku hlavného zápasu bola vylosovaná bohatá tombola. Šťastlivcom, ktorí boli vylosovaní, srdečne gratulujeme. Akcia sa vydarila a my, ktorí sme tam boli, môžeme skonštatovať, že vyhrala dobrá myšlienka, spolupatričnosť, utuženie priateľstva a šport.

Naše majsterky

Lucia Martincová, rodáčka z Papradna, patrí k slovenským hokejbalistkám, ktoré získali bronzové medaily na Majstrovstvách sveta v Kanade.

Emma Koreníková (Mažoretka BONA) - 2x majsterka Slovenska a 1x majsterka Európy v chorvátskom Zadare s choreografiou Páslo dievča pávy.

Turisti vo Veľkej Fatre

V dňoch 10. – 12. júna si Turisti obce Papradno urobili pekný výlet do národného parku Veľká Fatra. Ubytovali sa v hoteli Kráľova studňa v nadmorskej výške 1300 m a odtiaľ absolvovali pešie túry ku Kráľovej studni, Kráľovej skale a celodennú túru cez Krížnu na Ostredok. Boli to vychádzky s nádherným výhľadom na okolité slovenské vrchy. Najviac im však učarovala Harmanecká jaskyňa vytvorená z čistého vápencu, ktorá má pozoruhodný podzemný priestor s pekným schodišťom a osvetlením.

Manželky, partnerky a deti si našu pozornosť zaslúžia

Futbal neodmysliteľne patrí k životu v našej obci. V piatok 17. júna 2022 odohrali muži svoj posledný zápas v tejto sezóne, v ktorom zvíťazili nad Sverepcom 2:1. Netradičný deň na futbal mal ďalekosiahlu myšlienku – zorganizovať na druhý deň v sobotu 18. júna brigádu na ihrisku a pripraviť pre manželky, deti a priateľky posedenie s občerstvením ako malé poďakovanie za ich podporu, porozumenie a toleranciu pre našu vášeň k futbalu. Milé naše ženy a ratolesti, zo srdca vám ďakujeme a máme vás radi.

Môžem povedať, že zámer sa vydaril a sobota naplnená užitočnou robotou (kosenie areálu TJ Žiar, natieranie futbalových brán, oprava a natretie lavičiek pre fanúšikov, umývanie tribúny, šatní, WC...) a strávená v kruhu prijemných ľudí stála za námahou organizátorov.

J. Duriš

Vydavateľ: Obec Papradno, 018 13 Papradno č. 315, IČO:00317594. **Redakčná rada:** Ing. Věra Lališová, e-mail: v.lalisova@gmail.com, Ing. Anna Pozníková, Mgr. Denisa Macošíncová, e-mail: papradno@papradno.sk. **Príprava pre tlač:** Viera Petříková. **Tlač:** PNprint, Piešťany. **Náklad:** 1 100 výtlačkov. Povolene Okresným úradom Považská Bystrica, odbor všeobecnej vnútornej správy. **Reg. číslo:** EV 3232/09, ISSN 1338-8037. **Cena výtlačku:** bezplatne.